



अध्यक्ष श्री पार्वती सुनुवारले गाउँसभाको **तेह्रौं** अधिवेशन
समक्ष पेश गर्नुभएको
आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम



फिक्कल गाउँपालिका,
सिन्धुली जिल्ला
बागमती प्रदेश, नेपाल
२०८० साल असार ७ गते

गरिमामय गाँउसभाका सदस्यज्यूहरु,
आमन्त्रित महानुभावहरु,
तथा कर्मचारी साथीहरु,

सर्वप्रथम यस फिक्कल गाउँपालिकाको गाउँसभाको तेह्रौँ अधिवेशनको प्रारम्भ समारोहमा उपस्थित हुनुभएका सभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु, उपस्थित कर्मचारीसाथीहरु एवं संचारकर्मीमीत्रहरुमा गाउँपालिका तथा मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक स्वागत गर्न चाहन्छु ।

राष्ट्रहित, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनका लागि नेपाली जनताले पटक-पटक गर्दै आएका ऐतिहासिक जन आन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष, त्याग र बलिदानको गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण एवं शहिदहरु तथा वेपत्ता र पीडित नागरिकहरुलाई सम्मान गर्दै आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात अज्ञात शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

नेपालमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको मार्गलाई नेपालको संविधानले अंगिकार गरेको छ । यसैको आधारमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई राज्य शक्तिको स्रोत प्रयोग गर्ने अधिकार प्रदान भएको छ । आज हामी नेपालको संविधानको भाग १८ धारा २२२ बमोजिम नियमित रुपमा शुरु भएको यो तेह्रौँ अधिवेशनको प्रारम्भ समारोहमा उपस्थित भएका छौं ।

यस सभामा हामीले सम्पन्न गरेका पछिल्ला सभाबाट स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको के कस्तो रुपमा प्रभावकारी कार्यान्वयन भयो वा भएन भन्ने विषयमा छलफल हुनेछ । आज प्रस्तुत भइरहेको आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को नीति तथा कार्यक्रम सम्माननीय गाउँसभा मार्फत् फिक्कल गाउँपालिकाबासीमाझ प्रस्तुत गर्न गइरहँदा **समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली** को राष्ट्रिय आकांक्षामा आधारित हुँदै **फिक्कल समृद्धिको आधार : कृषि ,स्वास्थ्य, शिक्षा, पर्यटन र रोजगार** भन्ने मूलनाराका साथ **समृद्ध फिक्कल : सुखी फिक्कलबासीको सपना साकार पार्ने अभियान पुरा गर्न समृद्धिको यात्रामा हामीले हाम्रो पालिकालाई हाम्रै पालामा, सेवा मार्फत सुशासन-सुशासन मार्फत विकास र समृद्धि** भन्ने नाराकासाथ **दुरगामी एवं उज्ज्वल र समृद्ध गाउँपालिकाको निर्माणको आधार तयार हुनेछ** भन्ने मैले विश्वास लिएको छु ।

स्थानीय तहको पहिलो कार्यकालमा कोभिड-१९, भुकम्पपछिको पुर्ननिर्माण तथा विभिन्न दैवीप्रकोपकाकारण आशातीत सफलता प्राप्त गर्न कठिनाई भएतापनि समग्र विकासको अवस्थाले जग बसालेको हामीले महशुस गरेका छौं ।

एकसाथ धेरै कार्यहरुको जिम्मेवारी वहन, श्रोत साधनको सिमितता, सेवा प्रवाहका लागि सृजित स्वास्थ्य सुरक्षा चुनौती, भौतिक पूर्वाधार र बढ्दो जनअपेक्षाकाबीच सामान्जस्यता स्थापित गरी कार्य गर्नका लागि हामी सबै जनप्रतिनिधिहरु र सेवा प्रवाहमा खटिरहनु भएका कर्मचारी साथीहरुबीच एउटा

असल र मेलमिलापयुक्त नमूना परिवारको भूमिका निर्वाह गर्दै कार्यहरुको समुचित बाँडफाँट र व्यवस्थापन गरी यस विषम परिस्थितिबाट गाउँपालिकालाई जोगाउन अहोरात्र खटिनु पर्ने दायित्व हामीमा सिर्जना भएको छ ।

उपस्थित सभा सदस्यज्यूहरु

तीनै तहका सरकारले मुलुकमा आफ्नो तर्फबाट प्रवाह गरिने सार्वजनिक वस्तु तथा सेवाको पुनः प्राथमिकीकरण गर्नु पर्ने भएको छ । शताब्दीकै विषम परिस्थितिसँग जुध्नका लागि विश्वका सबै राष्ट्र र सहायता एजेन्सीले आफ्ना नियमित प्रयास र तालिकाहरुलाई परिमार्जन गरिरहेका छन् । विगतमा प्राथमिकतामा राखिने क्रमशः आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन र सुशासन तथा संस्थागत विकासलाई परिमार्जन गरी, स्वास्थ्य तथा पोषण, शिक्षा, खानेपानी, कृषि उत्पादन र रोजगारी प्रवर्द्धन जस्ता क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी सोही बमोजिम कार्यहरु गर्नु आजको आवश्यकता भएको छ । बजेट तर्जुमाको लागि अबलम्बन गरिएका पद्धति र आधारहरु, बजेट निर्माण एवं प्राथमिकीकरण आधार बदलिएको परिस्थितिमा यस गाउँपालिकाको आ.व. २०८०/०८१ को लागि संविधान प्रदत्त अधिकारहरु, स्थानीय तह संचालन ऐन, दिगो विकास लक्ष्यहरु, संघीय तहबाट तय भएका नीति र योजनाहरु अन्य कानुनमा उल्लेख अधिकार पार्टीको दस्तावेज, निर्वाचन घोषणा पत्र, स्थानीय आवश्यकता र नागरिक/समुदायको मागका आधारमा तय गरिएका प्रमुख क्षेत्रगत नीतिहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

(क) सामाजिक विकास क्षेत्र स्वास्थ्य

१. आर्थिकरूपमा विपन्न, श्रमिक, दीर्घरोगी तथा जेष्ठ नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य उपचारका लागि सहायता गर्न स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम मार्फत् निशुल्क स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२. गाउँपालिकाभित्र रहेका स्वास्थ्य चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईको भौतिक पूर्वाधार र जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्दै औषधि लगायत स्वास्थ्य तथा सुरक्षा सामग्रीहरुको पर्याप्त व्यवस्था गरी स्वास्थ्य सेवालालाई सुदृढ एवं निशुल्क स्वास्थ्य जाँच तथा औषधि वितरणको व्यवस्था मिलाइने छ ।

३. “सुन्दर फिक्कल हराभरा, अर्गानिक खाना हाम्रो आहारा” भन्ने अभियानका साथ स्वच्छ फलफूल तरकारी मार्फत स्वास्थ्य सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४. आयुर्वेद चिकित्साका लागि गाउँपालिकाभित्र रहेको नागरिक आरोग्य केन्द्रलाई सुदृढीकरण गरिनेछ ।

५. गर्भवति महिलालाई सुत्केरी प्रयोजनार्थ नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा लैजान निशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ । साथै, स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी चेकजाँच गराउँदा प्रत्येक पटक दिने प्रोत्साहन भत्तालाई निरन्तरता दिईनेछ ।

६. वार्षिक रूपमा कम्तीमा एक पटक पालिकाभिन्न विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा विशेषज्ञ चिकित्सक सहितको स्वास्थ्य सेवा शिविर संचालन गरिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

७. आँखा उपचारलाई थप प्रभावकारी बनाउन विभिन्न संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा वडास्तरसम्म विस्तार गरिदै लगिनेछ ।

८. आ.ब. ०८०।०८१ मा नेपाल सरकारको सहयोगमा यस गाँउपालिकाभिन्न १० शैयाको अस्पताल निर्माण सम्पन्न गरी सेवा कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । साथै, वडा नं. ४ र ६ मा रहेको स्वास्थ्यचौकी भवन निर्माण कार्य पुरा गरिनेछ ।

९. खाडसाडमा रहेको सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईलाई राजमार्गमा हुने दुर्घटना उपचार लक्षित सेवा केन्द्रको रूपमा विस्तार गरी टूमा सेन्टरको रूपमा ५ वेड सहितको २४ सै घण्टा उपचार सेवा प्रदान गर्ने गरी विशेष व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१०. गाँउपालिकाभिन्न रहेको ल्यावलाई स्तरोन्नति गरी अत्यावश्यक औजार-उपकरण को व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै, बर्थिङ्ग सेन्टरहरूमा समेत न्यूनतम ल्याव सेवालाई विस्तार गरिदै लगिनेछ । ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड सेवालाई सबै बर्थिङ्ग सेन्टरहरूमा विस्तार गरिदै लगिनेछ । साथै, गाँउपालिकाबासीलाई आकस्मिक स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि आवश्यक रगत निशुल्क उपलब्ध गराईने छ ।

११. गाँउपालिकाभिन्नका विरामीहरूलाई सहज उपचार सेवा उपलब्ध गराउन मोटरसाइकल एम्बुलेन्स मार्फत् तत्काल उपचारको व्यवस्था नमूनाका रूपमा शुरुवात गरिनेछ । अन्य दातृसस्था वा निकायहरूको सहयोग समन्वयमा टेलिमेडिसिन सेवालाई शुरुवात गरिनेछ ।

शिक्षा

१२. “फिक्कलका सबै अब्बल, प्रतिस्पर्धा परीक्षामा सबै सफल !!” भन्ने नाराका साथ गाँउपालिकाभिन्नका युवायुवतीहरूलाई सरकारी सेवामा आकर्षित गर्न लोक सेवा/शिक्षक सेवा लगायत सबै खालका प्रतिस्पर्धामा अब्बल बनाउन दक्ष/विज्ञबाट ‘अनलाईन तथा भौतिक उपस्थितिमा तयारी कक्षा संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१३. सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत प्र.अ तथा शिक्षक, अभिभावक एवं विद्यार्थीहरूलाई अन्य जिल्लामा भएका नमूना अध्ययन अध्यापनको अनुभव दिलाउन अन्तरजिल्ला अवलोकन भ्रमणको शुरुवात गरिनेछ ।

१४. विभिन्न विश्वविद्यालय, विद्यालयमा अध्ययनरत् विद्यार्थीहरूलाई विद्यालयको विद्यार्थी चापका आधारमा स्वयंसेवक शिक्षककारुपमा निश्चित समयअवधि विद्यालयमा रही पठनपाठन गराउन सकिने गरी व्यवस्था मिलाईनेछ । यसरी नियुक्त हुने स्वयंसेवक शिक्षकलाई न्यूनतम जीवननिर्वाह भत्ता समेत गाउँपालिकाबाट तोकिएको दरमा उपलब्ध गराइनेछ ।

१५. गाउँपालिकाभित्रको कुनै एक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकलाई अर्को कुनै विद्यालयमा निश्चित समयका लागि शैक्षिक अनुभव आदान प्रदान गर्ने कार्यका लागि काजको रुपमा पठाउन सक्ने कार्यको थालनी गरिनेछ । साथै, कुनै विषयविज्ञ शिक्षकलाई घुम्ती शिक्षकको रुपमा विद्यालयहरूमा क्रमशः पठाउन सकिनेछ ।

१६. सामुदायिक विद्यालयहरूलाई भौतिक पूर्वाधारयुक्त बनाउदै वैकल्पिक शिक्षाको पूर्वाधारको विकासमा सहयोग गरिनेछ ।

१७. सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात वैज्ञानिक आधारमा दरबन्दी मिलान गरी शिक्षक अभाव हुन नदिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१८. शिक्षा ऐन, नियम र योजनाको तर्जुमा तथा परिमार्जन गरी कार्यविधि र मापदण्ड समेत निर्माण गरिनेछ ।

१९. किशोर-किशोरी शिक्षा तथा जीवनोपयोगी सीप विकासको माध्यमले विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकालाई शिक्षाको मुलधारमा ल्याउन अनिवार्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२०. विद्यार्थी संख्या र भौगोलिक दुरी समेत अध्ययन गरी कम विद्यार्थी, बढि आर्थिक बोझ भएका विद्यालयहरूलाई वैज्ञानिक आधार तय गरी गाभ्ने (मर्ज), कक्षा घटाउने कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।

२१. स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयनलाई थप स्पष्टताका साथ अगाडी बढाइने छ, साथै पाठ्यक्रम निर्माण कार्यदल निर्माण गरी यहि वर्ष पूर्णता दिइनेछ ।

२२. फिक्कल गाउँपालिकाले प्रवाह गर्ने शैक्षिक सेवा र विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा सुशासन कायम गर्दै लगिने छ । साथै, विद्यालयमा न्युन सुविधामा कार्यरत शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी, बालविकास सहजकर्ताहरूको सुविधामा वृद्धि गर्दै लगिनेछ ।

२३. सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरूलाई क्षमता र व्यवसायिक बनाउन क्रमश मागमा आधारित तालिम तथा सिकाइका अवसरहरू विस्तार गर्दै लगिनेछ । साथै, शिक्षकहरू प्रविधिमैत्री बनाउन डिजिटल साक्षरता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२४. फिक्कल गाउँपालिका अन्तर्गतको शैक्षिक संस्थाहरूमा स्थानीय पाठ्यक्रम मार्फत् स्थानीय परिवेशका मौलिक ज्ञानको साथ साथै जीवनोपयोगी सीप सहितको गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गरिदै लगिनेछ ।

२५. गाउँपालिकाभित्र लामो समय एउटै विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरूलाई अन्य विद्यालयको शिक्षा सिकाइ, भौगोलिक अनुभव तथा अन्तरघुलन कार्यका लागि मापदण्ड निर्धारण गरी तोकिएको मापदण्डभित्र परेका शिक्षकहरूलाई अन्तर विद्यालय सरुवा गर्न शिक्षा ऐनमा समसामयिक परिवर्तन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । यसरी सरुवा गर्दा सम्भव भएसम्म शैक्षिक सत्र मिलाइनेछ ।

२६. एक वडा एक हरित विद्यालयलाई निरन्तरता दिइनेछ । सम्बन्धित विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी, निजको अभिभावक र अध्यापन गराउने शिक्षकको जन्मदिनको उपलक्ष्यमा अनिवार्य एक विरुवा रोप्ने, संरक्षण गर्ने अभियान संचालनमा ल्याइनेछ । पहिरो लगायत विपद् जोखिममा रहेका विद्यालयको अवस्था अध्ययन गरी प्राथमिकताको आधारमा न्यूनीकरण, नियन्त्रण र विद्यालयको घेराबेरा कार्यक्रम शुरुवात गरिनेछ ।

२७. फिक्कल गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै सक्रिय नागरिकहरूमा आधारभूत साक्षरता सुनिश्चित गर्दै जीवनपर्यन्त सिकाइको अवसर प्रदान गराउँदै लगिनेछ ।

२८. आगामी आ.व. मा डिजिटल साक्षरताका लागि नमूनाका रूपमा केहि विद्यालयमा शिक्षा मन्त्रालयबाट तयार पारिएको भिडियो मार्फत अध्ययन गराउने प्रयासको थालनी गरिनेछ ।

२९. फरक क्षमता भएका विद्यार्थीहरू पहिचान गरी त्यस्ता विद्यार्थीहरूलाई कुनै एक विद्यालयमा आवासीयरूपमा राखी अध्यापन गराउने कार्यको अध्ययन गरिनेछ ।

३०. दलित, अल्पसंख्यक तथा आर्थिक र सामाजिकरूपमा पछि परेका विद्यार्थीलाई विद्यालय तथा सम्बन्धित वडाका वडाध्यक्षको सिफारिसमा आवश्यक शैक्षिक सामग्री गाउँपालिकाले व्यवस्था गर्ने प्रवन्ध मिलाइनेछ ।

३१. विद्यालय भर्ना हुने समय पुगेका बालबालिकाहरूको भर्ना दरलाई सतप्रतिशत पुऱ्याउने गरी कार्यक्रम ल्याइनेछ ।

३२. परम्परागत स्थानीय ज्ञान, सीप तथा कलालाई अभिलेखीकरण गरी सीप बैंकको कार्य शुरुवात गरी विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई आदान प्रदान गरिनेछ ।

३३. कक्षा ९ देखि १२ सम्मका विद्यालयहरूमा प्राविधिक विषयहरूलाई अनिवार्य अध्ययन गराउदै लैजाने व्यवस्था मिलाउदै लगिनेछ ।

३४. गाउँपालिकाभित्र रहेको कुनै एक विद्यालयलाई आवासीय विद्यालयको रूपमा विकास गरी उक्त विद्यालयको व्यवस्थापन निजी विद्यालयसँगको सहकार्यमा गर्दै लगिनेछ ।

३५. गाउँपालिकाभित्रका विद्यालयहरूमा प्रधानाध्यापकहरू नियुक्त गर्दा प्रतिस्पर्धा, कार्ययोजना तथा अन्य आधारमा नियुक्ति गर्दै जाने गरी कानूनमा आवश्यक संशोधन गरिनेछ ।

○ फिक्कल गाउँपालिकाभित्रका कम्तिमा दुईवटा विद्यालयलाई आवासीयरूपमा संचालन गरिनेछ र गुणस्तरीयता ल्याउनकालागि काठमाडौंको कुनै निजी विद्यालयलाई व्यवस्थापन करारमा दिने व्यवस्था गरिनेछ ।

खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता

३६. गाउँपालिकाभित्रका सम्पूर्ण वडाहरूका घरधुरी र विद्यालयहरूमा स्वच्छ खानेपानीको दिगो विकास र पूर्ण सरसफाइ कार्यक्रम सञ्चालन गरी स्वच्छ, सफा फिक्कल बनाइनेछ ।

३७. घरायसी, संस्थागत एवम् वातावरणीय सरसफाइ प्रवर्द्धनका लागि वातावरण तथा सरसफाइ कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

३८. गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनहुने खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धनका क्रियाकलाप र कार्यक्रमहरूमा दोहोरोपना हटाउनुका साथै प्रभावकारिता वृद्धि गर्नका लागि खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना (वास प्लान) तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

३९. पूर्ण सरसफाइ प्रवर्द्धनमा वडा, टोल विकास संस्थाहरू र स्थानीय समुदायको सहभागिता वृद्धि गरी पूर्ण सरसफाइलाई जीवन संस्कारको रूपमा विकास गर्नका लागि सरसफाइ नमूनाटोल निर्माणमा जोड दिइनेछ र सो कार्यका लागि पूर्ण सरसफाइ टोल विकास निर्देशिका बनाई लागु गरिनेछ ।

४०. सरसफाइकालागि मानिसहरूको बानी व्यवहारमा आमूल परिवर्तन गर्न पालिका क्षेत्रभरि जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

४१. सार्वजनिक क्षेत्रको सरसफाइलाई सुधार तथा पहुँच विस्तार गर्न पालिकाका मुख्य चोक तथा सार्वजनिक स्थानहरूमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिदै लगिनेछ ।

४२. संस्थागत सरसफाइ (विद्यालय/बालविकास केन्द्र र मुख्य गरी स्वास्थ्य संस्थाहरूमा) खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता (साबुन पानीले हात धुने र महिनावारी स्वच्छता) सुविधा सुनिश्चित गर्न आवश्यकता अनुसार पूर्वाधार निर्माण गर्ने, प्रयोगमा नआएका सुविधाहरूलाई मर्मत सम्भार गर्ने र नियमित

सेवामा पहुँच सुनिश्चित गर्न सेवा प्रदायक संस्थाहरूलाई पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने र समुदाय स्तरमा सरसफाइ र स्वच्छता अभियान सञ्चालन गर्न सामाजिक नियमहरू बनाई अभियानको रूपमा लागु गरिनेछ । साथै, टोल विकास संस्थाहरूलाई सरसफाइ पुरस्कारको व्यवस्था मिलाइनेछ । टोल विकास संस्थाहरूले आफ्नो टोलको घरधुरीहरूलाई सरसफाइमा संलग्न गराई सो को अनुगमन मुल्याङ्कन गरी घरधुरीहरूलाई उचित सरसफाइ पुरस्कार गर्न सक्ने व्यवस्था समेत मिलाइनेछ ।

सामाजिक सुरक्षा/समावेशीकरण/गरिबी निवारण

४३. गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र अशक्त, फरक क्षमता भएका व्यक्ति, छोराछोरीबाट अपहेलित, उपेक्षित वर्ग एवं आर्थिक रूपले विपन्न भई खान लाउन समेत नपाएका व्यक्तिलाई अल्पकालीन रूपमा निःशुल्क खाना,कपडा र आवासको व्यवस्था मिलाई स्थानीय सरकार रहेको अनुभूति दिलाइनेछ ।

४४. लैंगिक विभेदमा परेका र पारिएका वर्गको उत्थानका लागि भाषिक, आर्थिक, सामाजिक समुन्नतिका लागि विशेष प्राथमिकता दिईनेछ ।

४५. सबै वर्गहरूलाई समेट्ने गरि लैंगिक उत्तरदायी बजेट बनाईनेछ ।

४६. कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार, हिंसा ,छुवाछुत गर्ने व्यक्तिलाई तत्कालै कडा कारवाही गरिनेछ । साथै, विद्यालयस्तरमा पनि यस सम्बन्धी जनचेतना अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

४७. बाल विवाह, सामाजिक कुरीति, उमेरको अनमेल विवाह तथा विभेदलाई न्युनीकरण गर्न विद्यालयस्तर र वडास्तरबाट नै सचेतनामूलक कार्यक्रम गरिने छ ।

४८. बाल अधिकार संरक्षण तथा सम्बर्द्धन कार्यविधि अनुसार बाल कल्याण अधिकारीको नियुक्ति प्रकृया अघि बढाइने छ ।

४९. सबै वडामा बाल क्लव गठन गरी गाउँपालिकामा बाल क्लव तथा सञ्जालहरूको कार्यालय स्थापना गरिनेछ । बालक्लव तथा सञ्जाललाई क्षमतायुक्त बनाउन अवलोकन भ्रमण तथा तालिमको व्यवस्था मिलाउदै लगिनेछ ।

५०. जोखिममा रहेका, अविभावकविहिन बालबालिकाको संरक्षणका लागि सामाजिक सुरक्षा सहायता सहित वैकल्पिक स्याहारका कार्यक्रम संचालन गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।

५१. बाल विवाहको रोकथाम तथा अन्त्यका लागि बालिकालक्षित शैक्षिक सहायता, बीमा, बचत कार्यक्रम क्रमशः लागु गर्दै सचेतनामूलक अभियान संचालन गरिनेछ ।

५२. युवा, महिला तथा लक्षित समुदायहरूको क्षमता विकास सम्बन्धि कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

५३. महिला तथा विपन्न वर्गको शसक्तीकरणका लागि आवश्यक तालिम तथा लोकसेवा तयारी कक्षा संचालन गरी रोजगारीको अवसरमा सहभागी गराइनेछ ।

५४. महिला, बालबालिका, युवा, पछाडी पारिएका, आदिवासी/जनजाति, दलित, भिन्न क्षमता भएका व्यक्ति, लैंगिक अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत, जेष्ठ नागरिकहरूको तीर्थाटन, क्षमता विकास तथा सीप विकासका लागि सीपमूलक एवं चेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । साथै, ५ वर्षभित्रका आमा वा बुवा गुमाएका बालबालिकालाई दोहोरो नपर्ने गरी पोषण भत्ता वा पोषण सामग्री र विद्यालय उमेरका यस्ता विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक सामग्री उपलब्ध गराइनेछ ।

५५. युवालाई तालिम दिन उद्यमशिलता विकास कोष स्थापना गरी साभेदारीहरू समेतको सहभागितामा उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

५६. जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरण तथा सम्मान कार्यक्रमलाई थप परिमार्जनसहित निरन्तरता दिइनेछ ।

५७. गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन गरी महिला तथा युवाहरूलाई मागमा आधारित तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै, आगामी आर्थिक वर्षबाट विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी तथा गाउँपालिकाभित्र खपत हुने सेनेटरी प्याड गाउँपालिकाभित्रै उत्पादन हुने वातावरण तयार गरिनेछ । यसरी उत्पादन हुने सेनेटरी प्याड वार्षिक कम्तिमा २० लाख बराबरको गाउँपालिकाले आफै खरिद गर्ने सुनिश्चितता गरिनेछ ।

५८. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण प्रणालीलाई वडा र टोलबाट नै वितरण गर्ने कार्यलाई थप सहज र प्रभावकारी बनाइनेछ ।

५९. सामाजिक व्यवहार परिवर्तनका लागि सूचना तथा संचार अभियान संचालन गरिनेछ ।

६०. गाउँस्तरीय साँस्कृतिक केन्द्रको स्थापना गरी कला साहित्यको जगेर्ना तथा विकास गरिनेछ ।

६१. नतिजामा आधारित वार्षिक तथा आवधिक योजना निर्माण तथा अध्यावधिक गरिनेछ ।

६२. “विकृति, विसंगति हटाऔं, सभ्य समाज बनाऔं” भन्ने ध्येयका साथ सभ्य नागरिक समाज सचेतना कार्यक्रम तथा सडक मानवमुक्त गाउँपालिका कार्यक्रम तय गरिनेछ ।

६३. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका बेरोजगारीहरुको सूची बनाई क्रमश उत्पादनमूलक, उद्योगमूलक तथा सामाजिक निर्माण कार्यमा परिचालन गर्ने गरी कार्य गरिनेछ ।

६४. गाउँपालिका बेरोजगार एवम् क्षमतावान युवायुवतीलाई प्रतिस्पर्धात्मक क्षेत्रमा सफल बनाउन रोजगार सेवा तथा सूचना केन्द्रलाई रोजगारीका सूचनालाई एकै स्थानमा उपलब्ध हुने गरी पेज सञ्चालन गरिनेछ । साथै, परीक्षा फर्म भर्न, थप विवरण माग गर्न एवम् अन्य कार्यमा सहजीकरण गरी बढी भन्दा बढी रोजगार प्राप्त गर्न सक्षम बनाइनेछ ।

६५. विदेशबाट फर्किएका सीपयुक्त नागरिकहरुको अनुभव, क्षमतालाई परिचालन हुने गरि स्थानीय स्तरमा कृषि पशुपालन, खेलकुद विकास निर्माणका अन्य कार्यमा प्रयोगमा ल्याइनेछ ।

६६. फिक्कल गाउँपालिका घर भइ विदेश रहनु भएकाहरुको तथ्याङ्क संकलन प्रशोधन गरी गाउँपालिका भित्र लगानी गर्न सक्ने वातावरणको अध्ययन गरिनेछ । यस गाउँपालिकाभित्रका युवाहरुको स्थितिपत्र प्रकाशन गरी युवामैत्री गाउँपालिकाको अवधारण अगाडी वढाई युवाको शहर कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

६७. वैदेशिक रोजगारीमा जाने युवायुवतीहरुलाई वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालिमको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।

६८. गैरसरकारी संस्थाहरुको साभेदारीमा विविध जनचेतना विकास निर्माण, कृषि, पशुपालन जस्ता कार्यमा सहकार्य गरी स्थानीयबासीलाई संलग्न गराउने गरी परिचालन गर्न नीति लिइनेछ ।

६९. फिक्कल गाउँपालिकाभित्रका बासिन्दाबो वैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा मृत्युवरण भएमा गाउँपालिकासम्म शव ल्याउन सहायता गर्ने कार्यको शुरुवात गरिनेछ ।

युवा तथा खेलकुद

७०. शारीरिकरूपमा सुगठित नागरिक उत्पादनका लागि गाउँपालिकास्तरीय खेलकुद विकास समिति मार्फत् खेलकुद क्यालेण्डर निर्माण गरी विविध विधाको खेलकुद प्रतियोगिताहरु आयोजना गरिनेछ । गाउँपालिकाभित्रका सबै वडामा कम्तीमा एउटा आधारभूत खेल मैदानको विकास गरी फुटवल, भलिबल, क्रिकेट, ब्याडमिन्टन, कराँते, रग्बी तथा अन्य साहसिक खेलहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै, सम्भाव्यता अध्ययन गरी विभिन्न साहसिक खेलहरुको प्रतियोगिता संचालन गरी खेलकुदको माध्यमद्वारा पर्यटन प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

७१. युवाहरुलाई खेलकुदमा आकर्षित गर्न अध्यक्ष कप र राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड जस्ता खेलकुद प्रतियोगिता आयोजनालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

७२. राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रियस्तरका खेलकुदमा भाग लिने पालिका क्षेत्रभित्रका उत्कृष्ट खेलाडी तथा जित हासिल गराउन सहयोग पुऱ्याउने प्रशिक्षकहरुलाई प्रोत्साहन गर्न पुरस्कार र सम्मानको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

७३. गाउँपालिकास्तरीय खेल मैदान तयारका लागि विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गरी आगामी आर्थिक वर्ष भित्र पुरा गर्न सहकार्यका आधारमा निर्माण कार्यको थालनी गरिनेछ ।

७४. विद्यालय तथा समुदायबाट खेलाडी पहिचान, सम्मान तथा क्लब दर्ता कार्यलाई निरन्तरता दिई अन्तर वडास्तरीय प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ । खेलकुद प्रतियोगिताका माध्यमबाट फिक्कललाई राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा पहिचान गराउने प्रयास गरिनेछ ।

७५. गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र निर्माणाधिन रचनेथाम खेलमैदानलाई पूर्णता दिइनेछ । साथै, गाउँपालिको भगरेबेसीमा कभर्डहल निर्माण कार्यको शुरुवातको लागि सहकार्य, समन्वयमा संचालन गर्ने गरी कार्य अधि बढाइनेछ ।

७६. गाउँपालिकाक्षेत्रभित्रका माध्यामिक विद्यालयहरुमा खेल शिक्षकहरुको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ । स्काउट र जुनियर रेडक्रस सोसाईटी मार्फत स्वयंसेवक शिक्षकहरुको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।

न्यायिक नीति

७७. मेलमिलापकर्ता, जनप्रतिनिधिहरुका लागि क्षमता अभिवृद्धिको कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ ।

७८. विवाद निरुपण तथा मेलमिलापका लागि समुदायस्तरमा कार्यक्रम बनाई लागु गरिनेछ ।

७९. मेलमिलापकर्ताहरुको पहिचान हुने खालको पोशाक र लोगोको व्यवस्था गर्नुका साथै मेलमिलाप केन्द्रलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

८०. कानूनी परामर्शदाताको व्यवस्था गरिनेछ ।

८१. न्यायिक समितिलाई सबल र सक्षम बनाउदै लगिनेछ । साथै, न्यायिक सम्पादनलाई व्यवस्थित बनाउन इजलास निर्माणको कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ ।

८२. मनोपरामर्शकर्ताको उत्पादन तथा क्षमता बृद्धि गरिनेछ ।

८३. मनोपरामर्शदाताहरुले सेवा प्रदान गरेवापत उनीहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक

८४. गाउँपालिकाभित्र रहेका जेष्ठ, अशक्त, विपन्न, दलित, अल्पसंख्यक नागरिकहरुको स्वास्थ्य विमा खर्च गाउँपालिकाले व्यहोरी स्वास्थ्य विमा मार्फत् उपचार हुने गरी व्यवस्था मिलाइनेछ ।

८५. जेष्ठ, अशक्त नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य उपचारमा हुने ल्याब, एक्सरे जस्ता सेवा पूर्ण निशुल्क हुने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

८६. बैंक, प्रहरी तथा वडा कार्यालयको समन्वय र सहयोगमा बृद्धाभत्तालाई वडास्तरमा नै अभियानका रुपमा वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

८७. पिछडिएको समुदाय, सिमान्तकृत, गरिब, असाहय र टुहुरा बालबालिकालाई, अनिवार्य शिक्षाको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

८८. बालश्रमविरुद्ध जनचेतना अभियान सञ्चालन गरिनुका साथै बालबालिकाको हक, अधिकारका विषयमा विद्यालयस्तरमा श्रव्यदृश्य सामग्रीका माध्यमबाट जनचेतना अभिवृद्धि गरिनेछ ।

८९. महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिकको लागि हेरचाह गृह (सेफ हाउस) निर्माण गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । आगामी आ.व. मा बजेटमा व्यवस्था गरी सेफ हाउस भाडाको घरमा संचालन गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।

९०. सिमान्तकृत, अल्पसंख्यक, दलित समुदायका छात्रा तथा अपाङ्गहरुमध्ये स्नातक तहमा गणित, विज्ञान, अंग्रेजी विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरुलाई छात्रावृद्धि प्रदान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

९१. फिक्कल गाउँपालिकाका स्थायी बासिन्दाहरुमध्ये बाट अब जन्मने छोरीहरुको जन्मदर्ता गरेसँगै बैंक खाता खोल्न लगाई गाउँपालिकाले मासिक रु १०० (अक्षरेपी रु एक सय मात्र) निज बालिका २० वर्ष नपुग्नुजेलसम्म जम्मा गरिदिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

९२. जुम्ल्याहा तथा तिम्ल्याहा बालबालिकालाई दिदै आएको पोषण भत्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

पोषण सम्बन्धी नीति

९३. फिक्कल गाउँपालिकालाई आगामी चार वर्ष भित्रमा पोषणमैत्री गाउँपालिका घोषणा गरिनेछ । आ.व २०८०/०८१ मा कार्यक्रम संचालन भईरहेका १ नं वडा महादेवडाडा र ५ नं वडा सोल्पाठानलाई पोषणमैत्री वडा घोषण गरिनेछ । साथै, शिक्षा स्वास्थ्य, पशु, कृषि तथा अन्य विषयगत शाखा मार्फत् बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यलाई संचालनमा ल्याइनेछ ।

९४. सामुदायिक विद्यालयहरुमा हुने दिवा खाजालाई पोषणमैत्री बनाउन विशेष अभियान संचालन गरिनेछ । यस्ता प्रकारका सबै खाजाहरु स्थानीय उत्पादन प्रयोग गरी बनाइएका पोषणयुक्त हुनै पर्ने गरी पोषणयुक्त खानाको एकिकृत सूचि तयार गरि सोहि सूचि अनुसार खुवाउनु पर्ने गरी निर्देशित गरिनेछ । जङ्ग फुडलाई विद्यालयमा पूर्णरूपमा प्रतिबन्ध लगाइनेछ । क्रमश सामुदायिक स्तरमा प्रतिबन्ध गर्दै लगिनेछ ।

(ख) आर्थिक विकास नीति

कृषि तथा पशुपालन :

९५. बढ्दो वैदेशिक रोजगारीको परनिर्भरतालाई न्यूनीकरण गर्दै युवालाई कृषि उद्यममा आकर्षित गर्न “फिक्कल युवाको कला - आत्म निर्भर जीवन लिला” नामक मागमा आधारित कृषि व्यवसायिक उद्यमशिलता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै, स्थानीय युवाहरुलाई लक्षित गरी रोजगारी सृजना गर्ने उद्योग र पशुपालन उद्योगको लागि बीउपुँजी अनुदान तथा ऋणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

९६. एकिकृत कृषि फर्म स्थापना गरी निर्यात गरेमा निर्यात भएको रकमको निश्चित प्रतिशत रकम प्रोत्साहनकारूपमा उपलब्ध गराइने नीति लिइनेछ ।

९७. अकस्मात् आउने महामारीजन्य समस्याहरुलाई मध्यनजर गर्दै आकास्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम मार्फत् व्यवसायिक किसानहरुलाई थप प्रोत्साहन गरिदै लगिनेछ ।

९८. बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन माटोको प्राङ्गारिक पदार्थ, अम्लीय र क्षारीय अवस्थालाई परिक्षण गरि वडास्तरीय माटो शिविर संचालन गरिनेछ ।

९९. कृषि सहकारितालाई प्रोत्साहित गर्दै उत्पादकत्व वृद्धि गर्न कृषि मिटरमा ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग गरिनेछ ।

१००. पशु नश्ल सुधार कार्यक्रम संचालन गरि आधुनिक उन्नत पशु उत्पादनमा जोड दिदै कृषकहरुलाई दुग्ध तथा मासुजन्य उत्पादन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।

१०१. उन्नत पशुपालन, पशु बिमा, गोठ सुधारजस्ता कार्यक्रमहरुबाट व्यवसायिक किसानहरुलाई थप प्रोत्साहित गरिनेछ ।

१०२. कृषि उपजलाई बजारीकरण गरी किसानको उत्पादनको उचित मूल्य दिन कृषि संकलन केन्द्र स्थापना गरी कृषि बजारको विकास गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।

१०३. कृषि उत्पादन बढाउने उद्देश्यका साथ “उत्कृष्ट किसान, हाम्रो शान” नारालाई आत्मसात गर्दै उत्कृष्ट (जडिबुटी, तरकारी, फलफूल, पशुपालन) खेती गरी कृषि उत्पादन वृद्धिमा उल्लेखनीय योगदान पुर्याउने कृषकलाई पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१०४. कृषकहरूको मनोबल उच्च राख्न फिक्कलभरि उत्पादन भएका कृषि उत्पादनहरूको प्रदर्शनी गर्न कृषि उत्पादन मेला आयोजना गरी उत्कृष्ट कृषकलाई पुरस्कार दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१०५. कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न शिक्षा, अनुसन्धान र प्रसार पद्धतिलाई एकीकृत विकास गरिनेछ ।

१०६. कृषि उद्यमशीलताको विकास, खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर अभिवृद्धि गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता वृद्धि गरिनेछ ।

१०७. पशु तथा बाली विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन गरि पशु तथा बालीहरूको विमा गरि कृषकहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

१०८. कृषि प्रसारको क्षेत्रलाई प्रथामिकता दिदै हरेक वडामा कृषि र पशु प्राविधिक रहने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१०९. कृषकका उत्पादित वस्तुहरूको बजारीकरणको सुनिश्चित गर्दै प्रत्येक वडामा वडास्तरीय संकलन केन्द्र निर्माण गर्दै अन्यत्र निकासीको लागी ढुवानीमा अनुदान सहितको व्यवस्थापन कार्य गरिदै लगिनेछ ।

११०. भौगोलिक विविधता, हावापानी पहिचानको आधारमा कृषि तथा पशुपालन पकेट क्षेत्र र कृषक समूह, संजाल बनाई कृषकलाई उत्कृष्ट बनाउने, उत्कृष्ट कृषकलाई पुरस्कार दिने व्यवस्था गरिनेछ । साथै, तपसिलमा उल्लेखित पकेट क्षेत्र संचालनमा ल्याइनेछ ।

(क) सुनकोशी गडतीर (सुम्नाम देखि नागथानं) धान, आँप, लिची र केरा पकेट क्षेत्र ।

(ख) लुम्तिदेखि देउकीडाँडासम्मको मध्यभाग दलहन,कफी तथा बाखा पकेट क्षेत्र ।

(ग) खुरहरीदेखि सालुकेसम्म कागती,सुन्तला र जुनार पकेट क्षेत्र ।

(घ) उच्च भुगोल आलु, किवि, जडिबुटी र चिया पकेट क्षेत्र ।

(ङ) सिंचाई सुविधा उपलब्ध नभएका स्थानहरूमा कोदो मकै र भटमास पकेट क्षेत्र ।

१११. कृषि उत्पादित वस्तुको उचित व्यवस्थापनकालागि भण्डारण केन्द्र र चिस्यान केन्द्र आगामी आर्थिक वर्षभित्र संचालनमा ल्याइनेछ ।

११२. कृषकहरूलाई उचित समयमा नै मल तथा गुणस्तरीय बिउबिजन उपलब्ध गराउन, गोदाम घर संचालन गर्न सहकारी मार्फत् विशेष कार्ययोजना बनाई कार्य आरम्भ गरिनेछ ।

११३. उपभोग गरी बाँकी रहन गएको कृषी उपज बिक्री वितरण गर्ने प्रयोजनार्थ उचित मूल्य सहितको कृषिउपज खरिद बिक्रीमा समन्वयीकरण गरिनेछ ।
- सुनकोशी किनारका खाली जमीनमा सामूहिक फलफूल खेतीको प्रकृया अगाडी बढाइनेछ । यसका लागि नर्सरी स्थापना गरेर हरेक वडामा २०० किसानलाई बेर्ना वितरण गर्ने कार्य अगाडी बढाइनेछ ।
 - कृषि अनुसन्धानलाई स्थानीय कृषकका खेतबारीमा नै केन्द्रित गर्ने योजनासहित रामपुर कृषि विश्वविद्यालयसँग मिलेर कृषि तथा पशु स्रोत केन्द्र संचालनमा ल्याइनेछ ।
 - सामूहिक कृषिखेती तथा पशुपालनका लागि सहकारीलाई प्रोत्साहित गरिनेछ साथै पालिकामा भुमिवैक स्थापना गरी उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

सहकारी, गैह्रसरकारी तथा वित्तीय क्षेत्र

११४. सहकारी संस्थाहरूलाई दर्ता, नियमन, प्रवर्द्धन र विकासमा सहयोग गरिनेछ ।
११५. सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्रसँग भएको पूँजीलाई उद्यम विकास तथा रोजगारी सिर्जना गर्ने क्षेत्रमा लगानी गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
११६. सहकारी क्षेत्रलाई प्रवर्द्धन गर्दै गाउँपालिकाको आर्थिक एवं सामाजिक विकासमा अधिकतम परिचालन गरिनेछ ।
११७. सहकारी संस्थाहरूको माध्यमबाट परम्परागत खेती र पशुपालन प्रणालीलाई विस्थापन गर्दै आधुनिक खेती प्रणालीबाट कृषि उत्पादन बढाउन र उन्नत पशुपालन गरी कृषकहरूको जीवनस्तर उकास्ने कार्यक्रम संचालन गर्न सहयोग गरिनेछ ।
११८. गरिबी निवारण कोषको सामुदायिक संस्थाको पूँजीलाई सहकारीमा आवद्ध गरी परिचालन गरिनेछ ।
११९. नेपाल सरकारले लिएको सार्वजनिक नीजि साभेदारी (पीपीपी मोडल) मोडलमा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
१२०. संघ सरकार , प्रदेश सरकार तथा स्थानीय सरकारसँगको साभेदारीमा कार्यलाई अझ प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ ।
१२१. अन्तरस्थानीय तहसँगको सहकार्यमा कार्य गर्ने प्रणालीलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
१२२. नगर विकास कोष नागरिक समाज तथा विभिन्न गैसससँगको साभेदारीमा कार्य गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

पर्यटन

१२३. फिक्कल पर्यटन सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदनको मार्गदर्शनलाई कार्यान्वयन गरिनेछ । पर्यटन गुरुयोजना निर्माण गरी व्यवस्थित ढंगले पर्यटन पूर्वाधार निर्माण, प्रचार प्रसार, पर्यटन

ग्राम एवं अन्य व्यवस्थापनका कार्य गरिनेछ । साथै, फिक्कल गाउँपालिकालाई गुरुयोजनाको आधारमा आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास गरिनेछ । पर्यटकलाई आकर्षित गर्न विद्युत प्राथमिकरणसँग समन्वय गरी विभिन्न स्थानमा सडक बत्तीहरु जडान साथै हरित र सरसफाइयुक्त सडक बनाइनेछ ।

१२४. सिन्धुली जिल्लाको सर्वोच्च चुचुरो फिक्कल चुचुरोलाई प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यस्थलका रूपमा घोषणा गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न संघीय र प्रदेश सरकारलाई अनुरोध गरिनेछ ।

१२५. फिक्कलका विभिन्न पर्यटकीय स्थानहरु अनिरुद्र महादेव साँघुरी, महादेव मन्दिर केराउवारी, कल्लेरी वालकृष्णेश्वर मन्दिर, फिक्कल गडी दमारचौकी, चनौटे, महामण्डल, माभुखर्क, परेवाथुम्की, नागदह, चण्डीभज्याङ्गमा प्राकृतिक पार्क तथा पिकनिक स्थल र खानेपानीको व्यवस्थापन साथै चित्रेनागीमा पदमार्ग निर्माणका लागि सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरी बजेटको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१२६. पर्यटनसँगै मनोरम चिया बगान स्थापनार्थ सम्भावना बोकेका क्षेत्रको पहिचान गरी अन्य निकायहरुको सहयोगमा सम्भाव्यता अध्ययनको शुरुवात गर्ने प्रयास गरिनेछ ।

१२७. फिक्कल भ्यूटावरलाई सार्वजनिक निजी साभेदारी मोडलमा संचालन व्यवस्थापन गरिनेछ । भ्यूटावरबाट प्राप्त हुने आम्दानीमा शत प्रतिशत थप गरी सोहि क्षेत्रमा पर्यटन प्रवर्द्धनका कार्यहरु संचालन गरिनेछ । साथै, फिक्कलको आसपासको गाउँहरुलाई बुटिक भिलेज, इको भिलेजकारूपमा विकास गर्दै लगिने छ ।

१२८. आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने कार्यका लागि आवश्यक सूचना, पम्प्लेट, होर्डिङ बोर्ड निर्माण गरिनेछ । साथै, सामाजिक सञ्जाल मार्फत् व्यापक प्रचार प्रसार गरिनेछ ।

उद्योग तथा वाणिज्य

१२९. हरेक वडामा उपलब्ध हुने प्राकृतिक श्रोत जस्तै : सिस्नु, बाँस, बेतलगायतका स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योग स्थापना गर्दा लाग्ने शुल्क पूर्णतया निशुल्क गरिनेछ । साथै, उक्त उत्पादनहरु बिक्री गर्न गाउँपालिकाले स्थापना गरेको कोसेली घरमा निशुल्क स्थान उपलब्ध गराइनेछ । यस्ता प्रकारका उत्पादित सामाग्री सहकारी मार्फत् खरिद गरी अन्यत्र बिक्री गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१३०. फिक्कलमा भएका विविध प्रकारका उत्पादन, फलफूल, सामाग्रीहरु बेचबिखन गर्ने प्रयोजनार्थ गाउँपालिकाभित्र उपर्युक्त ठाँउमा एउटा “फिक्कल कोसेली घर” भाडामा लिई संचालनको प्रवन्ध मिलाइनेछ ।

१३१. स्थानीय व्यापार व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले आगामी आर्थिक वर्ष गाउँपालिकाको उचित स्थानमा “फिक्कल महोत्सव” आयोजना गरिनेछ ।

१३२. उद्योग सम्बन्धी प्रशिक्षण तालिम प्राप्त व्यक्तिहरुको सूची तयार गरी अबउपरान्त हुने तालिममा सहभागी हुनेहरुलाई तालिम पश्चात उत्पादन गर्ने पर्ने शर्त राखी तालिममा सहभागी गराइनेछ ।

१३३. उपभोक्ता हित संरक्षणको लागि विद्यालयस्तरमा सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै, बजार अनुगमन कार्यलाई प्राथमिकतासाथ कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

१३४. नयाँ व्यापार व्यवसाय दर्ता गर्दा लाग्ने दस्तुरमा पहिलो पटकको लागि निशुल्क तथा महिला, विपन्न, दलित, अल्पसंख्यक तथा लक्षित वर्गको लागि तीन वर्षका लागि नविकरण शुल्क नलाग्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

**(ग) वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति
वन वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन**

१३५. फिक्कल गाउँपालिकाभित्र भएको अथाहा जडिबुटीहरुको पहिचान गरी निकासी गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ, र सोहि अध्ययनको आधारमा जडिबुटी निकासी प्रशोधन तथा प्रवर्धन गरिनेछ ।

१३६. जलवायु परिवर्तनबाट पर्न सक्ने प्रभाव न्यूनीकरण गर्न सरोकारवाला निकाय, गैह्र सरकारी संस्था तथा विकास साभेदारसंग समन्वय र सहकार्य गरी स्थानीय जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्ययोजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

१३७. बालमैत्री, अपांगमैत्री, वातावरणमैत्री पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिइनेछ, हरित पालिकाको अवधारणा अनुरूप पार्क निर्माण, विकास र प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।

१३८. अन्य सरकारी, गैह्र सरकारी तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति लगायतका संघ संस्थासंग सहयोग तथा समन्वय गरी वन, वातावरण, भू-संरक्षण, वन आगलागी, वन विनाश तथा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धमा जनचेतनामूलक तथा संरक्षणमुखी विविध कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१३९. गाउँपालिकाभित्रका सबै विद्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकीका खाली जग्गामा उपर्युक्त खालका फलफूलहरु रोप्ने पर्ने गरी व्यवस्थापन समिति, प्रमुखहरुलाई निर्देशित गरिनेछ, यस प्रकारको कार्य दण्ड पुरस्कारसंग आद्धता गर्दै लगिनेछ ।

१४०. गाउँपालिकाभित्र रहेका सबै सामुदायिक वनहरुले स्थानीय सरकार संचालन ऐन अनुसार समन्वय सहकार्य तथा शुल्क बाँडफाँडमा सहभागी हुने पर्ने गरी व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१४१. फिक्कलको महाभारत क्षेत्रलाई जडिबुटी पकेट (ब्लक) क्षेत्र र जोनमा सुपरजोन रुपान्तरण गरि जडिबुटीमा आधारित उद्योगहरुको स्थापना गरिनेछ ।

१४२. वि.सं.२०७९ देखि २०८८ सम्म हरित दशकको कार्यक्रम बनाई अगाडी बढाईने अधिल्लो आ को नीति तथा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१४३. वातावरणमैत्री घर निर्माणका लागि एक घर १० बिरुवा, एक व्यक्ति एक फलफूल बिरुवा रोप्ने अभियान संचालन गरिनेछ । साथै, विद्यालयहरुमा अध्ययनरत छात्रछात्राहरुलाई अतिरिक्त क्रियाकलाप अन्तर्गत विद्यालयसँग समन्वय गरि वृक्षारोपण तथा बगैँचा निर्माण गरि संरक्षण गर्न र सार्वजनिक स्थलको संरक्षण तथा सरसफाइ गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।

० सुनकोशी नदी किनारामा खेर गएको जमीन समुदायलाई करारमा दिएर बाँस रोपण गरी नदी कटान संरक्षण र उपयोग गर्ने नीति लिइनेछ । यसका लागि विभिन्न समूह निर्माण गरी प्रति समूह २०० रोपनीका दरले जमीन खोजी गर्न लगाउने कार्य अगाडी बढाइनेछ ।

विपद् व्यवस्थापन

१४४. विपद्पूर्व तयारी कार्यको लागि प्रतिकार्य योजना तयार गरी क्रमश कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ । साथै, हरेक नागरिकको विपद्मा फिक्कल सरकार छ भन्ने नाराका साथ फिक्कलबासीलाई विपद्को जोखिमबाट मुक्त गराउने नीति लिइएको छ ।

१४५. विपद्बाट हुने धनजनको क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्दै लगिनेछ । साथै, क्षतिको आधारमा उचित राहतको व्यवस्था तत्कालै मिलाइनेछ । थप आवश्यक राहत पुर्नस्थापनाको लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारसंगको सहकार्य अविलम्ब अधि बढाइनेछ ।

१४६. वडास्तरमा विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरि विपद् व्यवस्थापनका आवश्यक सामाग्री, औजार खरिद गरि हस्तान्तरण गरिनेछ ।

फोहोरमैला व्यवस्थापन

१४७. गाउँपालिकाको फोहोरमैला व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्रलाई समेत सहभागी गराई फोहोरमैला व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१४८. फोहोरमैलालाई स्रोतमै न्यूनीकरण गर्न घर घरमा कुहिने र नकुहिने फोहोरलाई छुट्ट्याई फोहोरमैलाको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१४९. फोहोरमैलालाई व्यवस्थापन गर्न उचित स्थान (ल्याण्डफिल्ड साइड) पहिचान गरी व्यवस्थापन गर्ने कार्यको शुरुवात गरिनेछ ।

१५०. शहरउन्मुख बजारहरुमा ट्रयाक्टर वा ट्रिपरबाट फोहोरमैला संकलन गरी उचित व्यवस्थापन गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।

(घ) पूर्वाधार विकास नीति

सडक

१५१. आगामी आर्थिक वर्ष भित्र गाउँपालिकाभित्र सडक गुरुयोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । गाउँपालिकाभित्र सडकको अवस्था, सडकको क्षेत्राधिकार लगायतका व्यवस्था एकिकृत रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

१५२. आगामी आर्थिक वर्ष गाउँपालिकाले बनिसकेका सडकको स्तरोन्नती, सफाइ तथा बाह्रैमास संचालन गर्न सक्ने गरी बनाउने तर्फ केन्द्रित गरिनेछ ।

१५३. हरेक वडामा कम्तिमा ३० जना डकर्मीलाइ दक्ष डकर्मी तालिम प्रदान गरिनेछ ।

१५४. सडक, पूर्वाधार निर्माणमा दक्ष जनशक्ति निर्माण गर्न दक्ष डकर्मी तालिम लिएका दक्ष जनशक्तिलाई प्राथमिकतामा राखी काममा लगाउनु पर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरिनेछ । यसले गर्दा पूर्वाधारका क्षेत्रमा थप गुणस्तर कायम हुने विश्वास छ ।

१५५. आगामी आर्थिक वर्ष उपभोक्ता समितिहरुलाई अभिमुखीकरण गरी कार्तिक मसान्तभित्र सम्भौता गरिसक्ने तथा उपभोक्ता समितिका सबै सम्भौताहरु वडा कार्यालयबाट नै गर्ने तथा भुक्तानीका लागि वडा कार्यालय मार्फत् नै हुने गरी एक वडा एक प्राविधिकको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१५६. गाउँपालिकाबाट हुने सबै प्रकारका निर्माण ठेक्का कार्तिकमसान्तभित्र हुने गरी तयारी गरिनेछ । निर्माण कार्यको गुणस्तरलाई बृद्धि गर्न न्यूनतम परीक्षण कार्य (ल्याव परिक्षण) गाउँपालिका भित्रै हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

सिंचाई

१५७. वृहत् सिंचाई योजनाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन, डि.पि.आर. तयारी र निर्माणका लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।

१५८. करेसावारी सिंचाई, एक पोखरी एक घर : तरकारीमा आत्मनिर्भरका साथै पोखरी निर्माणमा ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइने छ । साथै, साना साना खालको कृषि सिंचाइलाई मागमा आधारित बनाइ लागत साभेदारीमा मर्मत सम्भार गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

भवन तथा सहरी विकास

१५९. राष्ट्रिय भवन आचारसंहिता तथा भवन निर्माण सम्बन्धी कानून अनुसार गाउँपालिकाभित्र निर्माण गरिने सम्पूर्ण भवनको घरनक्सा पास गर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरिनेछ । नक्सापास स्वीकृत गर्दा लाग्ने दस्तुरमा ५० प्रतिशत छुटको व्यवस्था गरिने छ ।

१६०. गाउँपालिकाभित्रका घरहरुको अभिलेखीकरण कार्यलाई विशेष प्रथामिकता साथ संचालन गरि आगामी आर्थिक वर्षभित्र सम्पन्न गरिनेछ ।

१६१. गाउँपालिकाभित्र निर्माण गरिने सबै प्रकारका पक्की भवनहरुलाई अनुगमन गरि सुरक्षित आवासमा जोड दिइनेछ ।

व्यवस्थित बस्ती विकास

१६२. एकीकृत जग्गा विकास योजना तयार गर्न पहल गरी भूमिलाई आवास क्षेत्र, औधोगिक क्षेत्र, कृषि क्षेत्र, वन क्षेत्र, सिमसार क्षेत्रमा विभाजन गरी सोही अनुरूप भू-उपयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।

१६३. विभिन्न धार्मिक, साँस्कृतिक तथा ऐतिहासिक महत्वका स्थान तथा सम्पदाहरुको मौलिक तथा प्राचीन नामहरुको खोजी गरी तिनको पुनर्स्थापना गर्ने, आधिकारिक नामाकरण हुन बाँकी टोल, बस्ती, सडक, मार्ग, चोक, भवन, स्मारकहरुको नामाकरण गर्ने र अन्य निकायबाट नामाकरण गर्दा गाउँपालिकाको स्वीकृति लिनुपर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१६४. अव्यवस्थित बसोबास, भूमिहिन तथा ऐलानी पर्ती जग्गामा बसोबास गरिरहेका बासिन्दालाई भूमि आयोगसंगको सहकार्यमा आगामी आर्थिक वर्षभित्र जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको व्यवस्था गरिनेछ ।

विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा :

१६५. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका मुख्य मुख्य बस्तीहरुमा सडक बत्ती जडान कार्यको थालनी गरिनेछ ।

१६६. गाउँपालिकाभित्र विद्युतीकरण हुन बाँकी रहेका क्षेत्रमा विद्युत पुर्न्याउनका लागि विशेष पहल गरिनेछ ।

१६७. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सुधारिएको चुलोलाई नमूनाका रुपमा कार्यान्वयन प्रारम्भ गरिनेछ ।

(ड) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा वित्तीय सुशासन :

१६८. सेवा मार्फत सुशासन, सुशासन मार्फत विकास र समृद्धि भन्ने नाराका साथ गाउँपालिकाले निर्माण गरेका कानूनहरुलाई समसामयिक परिमार्जन गरि सेवा प्रवाहमा चुस्तता ल्याइनेछ ।

१६९. गाउँपालिकालाई गाउँपालिकाको कार्य प्रकृति, कार्यबोध र औचित्यको आधारमा आवश्यक पर्ने जनशक्ति आँकलन गरी कार्य विवरण तथा कार्य विश्लेषणका आधारमा संगठन तथा व्यवस्थापन

सर्वेक्षण गरि समयानुकूल बनाइनेछ । अत्यावश्यक पदमा लोक सेवा आयोगबाट क्षमतावान जनशक्ति पदपूर्ति गर्न अनुरोध गरिनेछ ।

१७०. गाउँपालिका मातहतका कार्यरत् कर्मचारी, शिक्षकहरुको मनोबल उच्च राख्न सामूहिक जीवन बिमा, दुर्घटना बिमा तथा स्वास्थ्य बिमा गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१७१. वडा कार्यालय, स्वास्थ्यचौकी र सार्वजनिक विद्यालयका शिक्षक समेतको सहभागितामा अन्तरपालिका अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था नमुनाको रुपमा कार्यतालिका बनाई सुरुवात गरिनेछ । यस्तो अवलोकन भ्रमणका क्रममा भ्रमणदलका सदस्यहरुले देखेका राम्रा र सकारात्मक पक्षहरु समेटिएको र तत्कालै गर्न सकिने सुधारका क्षेत्रहरुको पहिचान गरि त्यस्तो प्रतिवेदन गाउँपालिकामा अनिवार्य बुझाउनु पर्ने व्यवस्था गरिनेछ । यसरी प्राप्त सुझावहरुलाई क्रमश कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

१७२. गाउँपालिकामा कार्यरत अस्थायी सेवा, करार सेवामा कार्यरत् कर्मचारीलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गरिनेछ । साथै, उक्त कोषमा सम्बन्धित कर्मचारीहरुको तर्फबाट शुरु तलब स्केलको ५ प्रतिशत कट्टा गरी कोषमा जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१७३. कर्मचारीहरुको मनोबल उच्च राख्न कार्यसम्पादनमा आधारित सूचकहरु निर्धारण गरी सूचकको आधारमा शुरु तलब स्केलको बढिमा २५ प्रतिशतसम्म थप सुविधा उपलब्ध गराउने गरी सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । प्रतिवेदन अनुसार गाउँपालिकाको आर्थिक क्षमताले पुगेमा कार्यान्वयन समेत गरिनेछ ।

१७४. पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम आवश्यकता पहिचान (Training Needs Assessment TNA) गरी आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१७५. गाउँपालिकाको संयोजनमा गाउँपालिका अध्यक्ष/उपाध्यक्षले महिनाको एक पटक आर्थिक र सामाजिकरूपमा पिछडिएका स्थानीय विपन्न जनताको घरमा पेइङ्ग गेष्टकारुपमा बसोबास गरी विकास निर्माण/सेवा प्रवाहका विषयमा गाउँपालिकाको भुमिका, सुधारका पक्षहरु लगायतका विषयमा जानकारी लिइ सुधारका सुझाव समेटिएको प्रतिवेदन गाउँपालिका बैठक समक्ष पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

आर्थिक सुशासन/वित्तीय सुशासन :

१७६. गाउँपालिकाको स्वीकृत खर्च शिर्षकमा भएका विभिन्न बिलबीजकहरुको वास्तविकता र यथार्थता पत्ता लगाइ जनमानसमा विश्वसनीयता बृद्धि गर्न स्वतन्त्र निकाय/संस्थाद्वारा परीक्षण गर्ने गरी सामाजिक परीक्षणको शुरुवात गरिनेछ । यस आ.व.लाई फिक्कल गाउँपालिकाले व्यवसाय दर्ता र नविकरण वर्षकारुपमा मनाइनेछ ।

१७७. आन्तरिक राजस्वलाई बढोत्तरी गर्न करका विभिन्न सम्भाव्य क्षेत्रहरुको पहिचान एवं राजश्व सुधार योजना अर्थात् अधिक गरि कार्यान्वयनमा गरिनेछ । साथै, **हामीले तिर्ने कर फिक्कल विकासको आधार** भन्ने नाराका साथ आम करदातालाई करको दायरामा ल्याउन कर साक्षरता अभियान संचालन गरिनेछ ।

१७८. जनप्रतिनिधि, कर्मचारी समेतलाई सार्वजनिक खरिदका कानुनी प्रक्रिया, व्यवहारिक विषय लगायतका विषयमा सघन प्रशिक्षण कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१७९. गाउँपालिकाभिन्न महालेखा परीक्षकले औल्याएका बेरुजुमा लगत कट्टा गर्ने कार्यमा कार्यदल बनाइनेछ । साथै, आगामी आर्थिक वर्षमा बेरुजु शुन्य गर्न आवश्यक प्रशिक्षण कानुनी सुझाव तथा क्षमता अभिवृद्धि कार्य गरिनेछ ।

१८०. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली बमोजिम फजुल खर्च हटाउने, खर्चलाई नतिजा र उपलब्धिसँग आवद्धता गरिने तथा सार्वजनिकीकरण गरिने कार्यलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।

१८१. गाउँपालिकाभिन्न संचालित विकास निर्माण तथा सबै कार्यक्रमको नियमित अनुगमन गर्ने, मासिक समीक्षा गर्ने, भए गरेका कार्यहरुको आयोजनास्थल, वडास्तर र गाउँपालिकास्तरमा आवधिक रुपमा सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक लेखपरीक्षण गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ । सार्वजनिक सुनुवाई प्रतिवेदनलाई सार्वजनिकीकरण गरी उठेका विषयबस्तुलाई यथासम्भव सुधार गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१८२. गाउँपालिका र अर्न्तगतका वडा र स्वास्थ्य संस्थाहरुले गरेका खर्चको विश्वसनीयता, औचित्यता र प्रभावकारीता समेतको परीक्षण गर्न तेस्रो पक्षबाट (स्वतन्त्र संस्था वा निकाय)सामाजिक परीक्षण को व्यवस्था मिलाइनेछ र त्यस्तो परीक्षण प्रतिवेदन सार्वजनिकीकरण गरिनेछ ।

सूचना, प्रविधि तथा संचार :

१८३. आगामी आर्थिक वर्षभित्र गाउँपालिकाभिन्नका सबै वडा कार्यलय, सार्वजनिक विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी तथा अन्य सार्वजनिक कार्यालयलाई दीगो रुपमा इन्टरनेट (अप्टिकल फाइबर) युक्त प्रणालीमा लगिनेछ । साथै, सार्वजनिक स्थानहरुमा फ्रि वाइफाई जोन स्थापना गरिनेछ ।

१८४. दुर सञ्चार शिक्षा प्रविधिमैत्री अनुगमन तथा अनलाइन मार्फत सेवा प्रवाह गरिने व्यवस्थाको सुरुवात गरिनेछ ।

१८५. फिक्कल गाउँपालिकाको मोवाइल एप्सबाट आगामी आर्थिक वर्ष नमूनाकारुपमा केहि सेवा प्रवाह अनलाइन मार्फत उपलब्ध गराउने गरी तयारी गरिनेछ ।

१८६. गाउँपालिकाको आफ्नै सर्वर स्थापना गरेर तथ्याङ्क एकिकृत रूपमा राख्ने कार्यको लागि अन्य निकायसँग सहकार्य सहयोग स्थापना गरिनेछ ।

१८७. गाउँपालिकाभित्र हुने सबै प्रकारका अनुगमन कार्यलाई प्रविधिमैत्री बनाइ स्वचालित बनाउदै लगिनेछ ।

१८८. सबै वडाहरूमा नेपाल टेलिकमको टावरको लागि नेपाल दुरसञ्चार प्राविधिकरणसँगको समन्वयमा टावर निर्माण कार्य गरी संचार सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।

१८९. गाउँपालिकाको आफ्नै फिक्कल न्युज साइटबाट गाउँपालिकाबाट गरिएका क्रियाकलाप र सर्वसाधारणहरूका लागि सुचनाको सुविधा प्रदान हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१९०. गाउँपालिकाबाट गरिने विभिन्न सन्देशमूलक कार्यक्रमहरूको रेडियो, टेलिभिजन, तथा विभिन्न सामाजिक सञ्जाल मार्फत नियमित प्रशारण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

१९१. डिजिटल प्रविधिबाट नागरिकको सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै, नागरिकहरूलाई सुचनाको हक दिलाउनका लागि गाउँपालिकाका सुचना अधिकारी र प्रवक्ता मार्फत् सुचना उपलब्ध गराइनेछ ।

१९२. सार्वजनिक एवं सरकारी सम्पतिको अभिलेख संकलन, संरक्षण र व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१९३. सबै वडाहरू र गाउँपालिकाको तथ्याङ्क र अभिलेखलाई अध्यावधिक गरिनेछ । साथै, नविनतम् प्रविधिसहितको सुचना तथा अभिलेख प्रणालीको व्यवस्था गरिनेछ ।

अन्त्यमा,

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा प्रत्यक्ष एवं परोक्षरूपमा अमूल्य सुभावा सल्लाह दिनुहुने र सहयोग पुर्याउनु हुने नेपाल सरकार, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश सरकार, संघीय एवं प्रदेश माननीय सदस्यज्यूहरू, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका पदाधिकारीहरू, गाउँसभाका सबै सदस्यज्यूहरू, राजनीतिक दलका स्थानीय प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीहरू, विषयगत शाखाका कर्मचारीहरू, उद्योगी व्यवसायी, बुद्धिजीवी, नागरिक समाज, संचारकर्मीलगायत सम्पूर्ण फिक्कलबासीलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम पारित गर्न सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यहरूसँग सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद ।

पार्वती सनुवार
अध्यक्ष
फिक्कल गाउँपालिका
२०८०।०३।०७
खाडसाड, सिन्धुली बागमती प्रदेश